

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาไทยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัย ในฐานะที่เป็นสถาบันวิชาการ
ชั้นสูง มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์และจรรโลงความก้าวหน้าของวิชาการ และมีภารกิจ
ที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือการผลิตบัณฑิตเพื่อรับใช้สังคม (วิจิตร ศรีสอาน 2518 : 43)
มหาวิทยาลัยจึงเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ เพราะเป็น
แหล่งผลิตนิสิตนักศึกษาเพื่อออกไปปฏิบัติงานในระดับผู้ชำนาญงานหรือหัวหน้างานตามส
วิชาชีพต่าง ๆ (อนันต์ ศรีโสภา 2522:7-9)

ในปัจจุบัน ระบบการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา
กระทำโดยการสอบคัดเลือกรวมโดยมีทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นผู้ประสานงาน ผู้ที่ขึ้น
ความจำนองสมัครสอบจะต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบ
เท่าโดยสามารถเลือกสอบได้อย่างมาก 6 คณะ หรือประเภทวิชา เรียงตามลำดับความ
ต้องการจากมากไปหาน้อย การคัดเลือกจะดูจากคะแนนสอบข้อเขียนตามอันดับการเลือก
ทั้ง 6 คณะหรือประเภทวิชา ผู้ที่สอบผ่านข้อเขียนจะต้องผ่านการตรวจร่างกายและเข้ารับ
การสอบสัมภาษณ์ และ/หรือ ข้อเขียนพิเศษ ซึ่งแต่ละคณะหรือประเภทวิชาเป็นผู้ดำเนินการ
การสอบอีกที (ทบวงมหาวิทยาลัย 2522:7) จะเห็นได้ว่าระบบการคัดเลือกบุคคลเข้า
ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยจะพิจารณาคะแนนสอบคัดเลือกและอันดับการเลือกเป็นสำคัญ

จากสถิติปรากฏว่า จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา
ของรัฐแต่ละปีเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง แต่ปริมาณที่สามารถรับเข้าศึกษาเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่า
สถิติเมื่อปีการศึกษา 2518 ถึง 2521 พบว่า ผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ของรัฐมีโอกาสเข้าศึกษาร้อยละ 27.24 26.14 19.83 และ 18.50 ตามลำดับ
(วารสาร บวรศิริ 2526:23) ท้ายสาเหตุนี้ ผู้สมัครสอบคัดเลือกต้องท้อใจเลือกคณะ

หรือประเภทวิชาที่ต้องการศึกษารวมทั้งอันดับการเลือกให้ถูกต้องและเหมาะสมที่สุดเพื่อ
ให้ประสบผลสำเร็จในการสอบคัดเลือกและในการศึกษาในมหาวิทยาลัยด้วย โดยวิธีนี้
อาจมีผลทำให้ผู้มีความถนัดและสนใจอย่างหนึ่งกลับไปเลือกและสอบคัดเลือกได้ในสาขา
ที่ตนอาจมีความถนัดและสนใจน้อยกว่าหรือไม่มีเลย ซึ่งมีผลทำให้การศึกษาในสาขาวิชานั้น
นั้นเป็นไปด้วยความยากลำบากหรือใช้เวลาเรียนมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในมหาวิทยาลัย
แผนพัฒนาการศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระยะที่ 4 มีนโยบายการปรับปรุงมาตรฐาน
และวิธีการจัดการศึกษาเพื่อให้มีความสอดคล้อง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการคัดเลือก
ผู้เข้าศึกษา การจัดหลักสูตร ระบบการสอน การวัดผล และบริการการศึกษาอื่น ๆ ทั้งนี้
เพื่อให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐานและประหยัด (ฝ่ายวางแผน
และพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519: ค) นอกจากนั้นในแผนพัฒนามหาวิทยาลัย
ระยะที่ 5 ยังเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางวิชาการเป็นเยี่ยม (อุทัย บุญประเสริฐ
2523: 36) จึงน่าจะหันมาศึกษาว่าระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ
มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับระบบการศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือไม่ นิสิตที่สอบ
คัดเลือกเข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแต่ละปีมีสภาพเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด
เพื่อทราบถึงความเหมาะสมหรือจุดบกพร่องที่มีอยู่ ซึ่งย่อมเป็นแนวทางในการจัดระบบ
การคัดเลือกที่ดำเนินอยู่และระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน เพราะแม้ว่าจะมี
การเสนอแนวทางพัฒนารูปแบบและวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของ
รัฐต่าง ๆ แต่ก็ยังไม่มีวิธีการใดดำเนินให้เป็นจริงได้ ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา
ต่อในมหาวิทยาลัยยังไม่วิธีการใดเหมาะสมและดีไปกว่าวิธีการสอบคัดเลือกรวมตามแบบ
ฉบับเดิมที่กระทำกันอยู่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงในช่วงปีการศึกษา 2518 ถึง 2521 ของสาขา
ทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกสาขาวิชา ดังนี้
 - 1.1 อันดับการเลือกเพื่อเข้าศึกษา
 - 1.2 คะแนนสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่สอบเข้าได้

1.4 จำนวนปีที่ใช้ศึกษาจนสำเร็จตามหลักสูตร

2. เพื่อหาความสัมพันธ์อย่างง่าย (Intercorrelation) ระหว่าง
อันดับการเลือก คะแนนสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
จำนวนปีที่ใช้ในการศึกษา

3. เพื่อหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางส่วน (Partial Correlation)
ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับ

3.1 อันดับการเลือกเมื่อให้คะแนนสอบเข้าและจำนวนปีที่ศึกษาคงที่

3.2 คะแนนสอบเข้าเมื่อให้อันดับการเลือกและจำนวนปีที่ศึกษาคงที่

3.3 จำนวนปีที่ศึกษาเมื่อให้อันดับการเลือกและคะแนนสอบเข้าคงที่

4. เพื่อวิเคราะห์สหสัมพันธ์คานอนิคอล (Canonical Correlation
Analysis) ระหว่างอันดับการเลือกและคะแนนสอบคัดเลือกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และจำนวนปีที่ใช้ในการศึกษาจนสำเร็จ

5. เพื่อทำนายลักษณะการสำเร็จการศึกษาทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
จากตัวแปรรายวิชาสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

สมมติฐานของการวิจัย

จากนโยบายข้อหนึ่งของแผนพัฒนาการศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระยะที่ 4
ซึ่งกำหนดให้มีการปรับปรุงมาตรฐานและวิธีจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้อง เป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกันในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา การจัดหลักสูตร ระบบการสอน การวัดผลและ
บริการการศึกษาอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐาน
และประหยัด ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า

1. นิสิตน่าจะเลือกคณะที่ศึกษาเป็นอันดับต้น ๆ มากขึ้น คะแนนสอบเข้าและ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะมีค่าสูงขึ้น ส่วนจำนวนปีที่ศึกษาน่าจะมีค่าลดลง

และโดยการพิจารณาร่วมกับงานวิจัยของ ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ ออยุธยา
(2510: ค) ซึ่งพบว่าคะแนนสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยสัมพันธ์กับคะแนนปี 1 และ 2
ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และงานวิจัยของ พรทิพย์ ถาวรจักร (2525: 27)
ที่พบว่า อันดับที่เลือกคณะที่ศึกษาในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานข้อต่อไปนี้ว่า

2. ความสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างอันดับการเลือก คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจำนวนปีที่ศึกษาน่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะมีสหสัมพันธ์บางส่วนกับอันดับการเลือก คะแนนสอบเข้า และจำนวนปีที่ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ตัวแปรอันดับการเลือกและคะแนนสอบคัดเลือกน่าจะมีสัมพันธ์กับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจำนวนปีที่ศึกษา
5. วิชาสอบคัดเลือกทุกวิชาน่าจะใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ทำการวิจัยเฉพาะนิสิตที่ศึกษาในสาขากันสังคมศาสตร์ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำแนกไว้ ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาในคณะต่าง ๆ ดังนี้

1. คณะครุศาสตร์
2. คณะนิเทศศาสตร์
3. คณะนิติศาสตร์
4. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
5. คณะรัฐศาสตร์
6. คณะเศรษฐศาสตร์

2. ศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2518 ถึง 2521

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวัดและประเมินผลของทุกคณะที่ใช้ในการวิจัยมีความเชื่อถือได้
2. การให้อันดับคะแนน (เกรด) หรือร้อยละที่คณะพิจารณาให้กับนิสิตในแต่ละปีการศึกษามีมาตรฐานแน่นอน คงที่

3. คะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยแต่ละวิชามีความหมายเดียวกันในเชิงวัดผล และใช้แทนกันได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. อันดับการเลือก หมายถึง อันดับการเลือกที่สอบเข้าได้ในคณะหรือประเภทวิชา มีตั้งแต่อันดับ 1 ถึง อันดับ 6 ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ผู้สอบคัดเลือกมีสิทธิ์เลือกคณะหรือประเภทวิชาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เรียงตามความต้องการที่จะศึกษาจากมากไปหาน้อย
2. คะแนนสอบเข้า หมายถึง คะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยรวมทุกวิชาที่คณะหรือประเภทวิชาที่ผู้สมัครเลือกไว้กำหนดให้สอบ
3. คะแนนสอบเข้ารายวิชา หมายถึง คะแนนสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยแต่ละวิชาที่คณะหรือประเภทวิชาที่ผู้สมัครเลือกไว้กำหนดให้สอบ
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง อันดับคะแนน (เกรด) เฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร หรือคะแนนร้อยละที่สำเร็จการศึกษา (คณะนิติศาสตร์)
5. นิสิต หมายถึง นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในคณะครุศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2518 ถึง 2521
6. จำนวนปีที่ใช้ในการศึกษา หมายถึง จำนวนเวลาที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด ซึ่งอยู่ในรูปการศึกษากภาคฤดูร้อน โดยพิจารณาตามระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า วยระบบการศึกษาแบบหน่วยกิตว่าในปีการศึกษานั้น ๆ แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา และอาจมีภาคการศึกษาฤดูร้อนได้ ซึ่งเวลาของการศึกษากภาคฤดูร้อน 3 ภาคให้เทียบเท่ากับเวลาการศึกษาของภาคการศึกษา 1 ภาค
7. ปีการศึกษา หมายถึง ุ่่นปีการศึกษา เช่น ปีการศึกษา 2518 หมายถึง ุ่่นปีการศึกษา 2518
8. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (สถิติ) หมายถึง สาขาวิชาสถิติของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งเป็นประเภทวิชาสอบเข้าประเภทหนึ่ง และมีวิชาสอนเข้าแตกต่างจากวิชาสอบเข้าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีสาขาวิชาอื่น

9. คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี หมายถึง คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชีที่ไม่รวมสาขาวิชาสถิติ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจเกิดความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจาก

1. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งการกรอกข้อมูลลงในใบสมัครสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยของนิสิตบางคนอาจผิดพลาดไปบ้าง หรือการบันทึกผลสอบของนิสิตบางคนอาจบกพร่อง นอกจากนี้ การย้ายที่เก็บรักษาคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยทำให้ข้อมูลคะแนนสอบคัดเลือกสูญหายไป 1 เล่ม ประมาณ 1.95% ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด
2. องค์ประกอบที่อยู่นอกขอบเขตการวิจัย ซึ่งอาจจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่นำมาพิจารณาและไม่ควบคุมแต่อย่างใด
3. นิสิตที่ใช้เวลาในการศึกษาจนสำเร็จเกินกว่าเวลาที่ทำการวิจัยมีจำนวนน้อยมาก ประมาณ 0.6% ของจำนวนนิสิตที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ไม่สามารถนำมาศึกษาได้ โดยคณะที่มีจำนวนสูงสุดคือ คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชีชั้นปีที่ 4 เท่ากับ 3.7% ของจำนวนนิสิตคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชีที่นำมาศึกษาทั้งหมดในครั้งนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นประโยชน์แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอันที่จะได้ทราบถึงสภาพของนิสิตทางค่านับการเลือกคณะวิชาที่ศึกษา และความสามารถของนิสิตว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้างในช่วงเวลาที่วิจัย
2. เพื่อเป็นแนวทางในการคาดคะเนความสามารถของนิสิตตลอดจนความต้องการในการเข้าศึกษาของนิสิตในระยะเวลาอันใกล้
3. เป็นการตอบคำถามว่านิสิตสาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เลือกคณะที่ศึกษา และอันดับการเลือกตรงกับความเหมาะสมในการเรียนเพียงใด
4. ทำให้ทราบว่านโยบายการปรับปรุงมาตรฐานและวิธีการจัดการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 มีความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับการเลือกผู้เข้าศึกษาเพียงใด

5. เป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบและวิธีการคัดเลือกที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนในสาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. เพื่อใช้ประกอบการแนะนำนักเรียนที่ต้องการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย